

Kdor
pijan greši,
se trezen
pokori.

Nemški
pregovor

nt

naš tednik

Številka 31
Letnik 52
Cena 15,- šil.
1,09 evra • 150,- SIT
petek,
11. avgusta 2000
Poštnina plačana
v gotovini
Celovec P. b. b.
Zulassungsnummer:
28868K49E
Erscheinungsort
Klagenfurt /
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt /
Poštni urad
9020 Celovec

CITAT TEDNA

Zdi se, da
so se odprle
meje jezika,
kulture in
mišljenja.

dr. Oskar Tonkli o
Klasiki pri Mohorjevi

Tudi v prihodnje bodo šteli manjšinske jezike

Stran 3

Zgodovinska razstava. Wilhelm Kraiger z Metlove je bil nekoč doma na Brezi. Pred 40-imi leti so Dravske elektrarne začele graditi pri Kazazah jez, za Kraigerjevo rojstno vas pa odločili, da utone v valovih Drave. Prebivalci Breze so bili prisiljeni, da si v sosednjih krajih zgradijo nove domove. V spomin na ta dogodek je Wilhelm Kraiger pripravil razstavo v farni dvorani v Kazazah. Odprli so jo preteklo nedeljo, 6. avgusta, bila pa je deležna velike pozornosti.

Reportaža na straneh 4/5

KULTURA

Klasika pri Mohorjevi. S tremi uspešnimi klasičnimi koncerti je organizatorjem uspelo iniciirati nov niz prireditev v Celovcu.

Poročilo na straneh 8 - 9

POLITIKA

Poletni pogovor. Prvi letošnji poletni pogovor smo vodili s predsednikom koroške ljudske stranke Reinholdom Lexerjem.

Intervju na straneh 2 - 3

ŠPORT

Pokal ÖFB. Velik pomen pripisujejo v taboru SAK torkovi pokalni tekmami proti Köflachu, vendar ima SAK personalne težave.

Intervju na strani 15

Elektrarna sveti v daljavo, le tam kjer je stala vas Breza, je temno

■ Pred 40-imi leti je vasica Breza utonila v valovih Drave. Postala je žrtev modernega časa – elektrarne pri Kazazah.

■ Wilhelm Kraiger je v farni dvorani v Kazazah pripravil zelo zanimivo razstavo in srečanje „vaščanov brez vas“.

Nekaj žalostnega, tragičnega je ležalo nad idilično vasico Breza tam ob Dravi. Kakor da gremo pokropit mrliča, se nam je zdelo na binkoštni ponedeljek, ko smo stopali zadnji-krat v cerkvico sv. Urbana. Tudi polno rož je bilo na oltarju, kakor ob mrliču, in marsikomu so prišle solze v oči. Žrtev tehničnega razvoja niso le ponesrečeni in mrtvi na cestah, ampak tudi cela vas Breza s svojo starodavno cerkvijo vred. Saj smo nedaleč od cerkve videli že novi mogočni jez, ki ga gradijo Dravske elektrarne, ki bo zajezil Dravo in bo zato potopila vso dolino. Tako opisuje kronist Našega tednika – Kronika v svojem poročilu vzdušje, ki je vladalo na binkoštni ponedeljek leta 1961 pri množičnem slovesu od cerkve na Brezi v kazaški fari.

Med tistimi, ki so bili prizadeti od ukrepa Dravskih elektrarn, je bil tudi Wilhelm Kraiger. Njegova domačija – p.d. Jernej – v kraju Graben, kjer je današnji „jez Kazaze“, je bila med prvimi, ki so jih Dravske elektrarne po kratkotrajnih pogajanjih odkupile. Izbirati niso mogli, tudi če bi hoteli nasprotovati pregonu iz domače vasi, ki je bila slovenska in je štelala okoli 70 prebivalcev.

Razlastitev je bila, tako Wilhelm Kraiger v zelo informativni dvojezični brošuri „Potopljena vas“ (uredila sta jo mag. Martina in Milan Piko), uradno določena in morali so se spoprijazniti z vsoto, ki jo je bila pripravljena plačati družba. Prejeli so odškodnino, ki je bila v primerjavi z odkupno vsoto višja, da bi lahko poravnali stroške preselitve. Vendar so morali strogo upoštevati rok izselitve. Pri neupoštevanju tega roka bi celotna vsota propadla v pol letu. Tri leta kasneje je finančni urad zahteval davke za prejeto odškodnino, ki so jo obravnavali kot dobiček.

Preseliti so se morali v pol letu, od oktobra 1958 do sredi aprila 1959. Zlasti za starejše ljudi je bila ta selitev zelo težka. Poleg tega je treba upoštevati, da je večji čas selitve sovpadal z zimo. Vse so lahko vzeli s seboj, vendar kam? V

Še živeči prebivalci nekdanje vasi Breza, sedaj že nad 40 let „vaščani brez vasi“: (z leve) Ljudmila Jager (roj. Komar), Frida Breznik (roj. Jager), Blasius Jager, Albina Sima (roj. Kositz), Blasius Jager ml., Amalija Komar, Neži Lutnik (roj. Kositz), Metod Ankrisch, Ana Sperdin (roj. Ankrisch), Ljudmila Visotschnik (roj. Ankrisch), Štefan Poltnik, Jožeta Boschitz (roj. Jager) in Valerijan Mischitz.

Sliki: NT/Fera

V današnjem času takšno žrtvovanje cele vasi verjetno ne bi bilo več možno in si ga ne moremo predstavljati.

MAG. RUDI VOUK,
kulturni referent občine Dobrla vas

teh pogojih so morali stanovati pri tujih ljudeh, dokler si niso zgradili ali kupili novega posestva, kar v teh časih ni bilo lahko.

Wilhelm Kraiger priznava, da je bil z elektrarno storjen pomemben korak za preskrbo z električno energijo, ki vsem prinaša korist. Kljub temu pa ne more pozabiti: „S solzami v očeh smo zapustili dom. Dolgoletne sosedske vasi so se nanodoma pretrgale. Naš rojstni kraj je zapisan le še v matrikah, naša domovina je izbrisana. Sedaj se elektrarna mogočno sveti v daljavi, le tam, kjer je stala vas Breza, je temno.“

Vaščani, ki so si svoje nove domove zgradili v okoliških vaseh, se

to odločitvijo Dravskih elektrarn niso v celoti strinjali. Želeli so, da bi na bregu dravskega jezja, nad krajem, kjer je bila potopljena vas, postavili kapelo ali cerkvico s stari imenom Breza. Tako bi lahko gledali na svojo potopljeno domovino in pripovedovali otrokom, kje so nekoč bili doma.

Dravske elektrarne jim te želje niso izpolnile. Izpolnil pa jim jo je Wilhelm Kraiger. V obliki razstave ponovno oživlja spomine na vas Breza. Nadalje prikazuje gradnjo jezja od začetka do njegove izgradnje. Prav tako je spodbudil srečanje „vaščanov brez vasi“.

Najstarejša še živeča prebivalka – vaščanka nekdanje Breze Amalija Komar (91 let) skupno z organizatorjem razstave o potopljeni vasi Wilhelmom Kraigerjem.

Odprtje razstave je bilo preteklo nedeljo, 6. avgusta, v farni dvorani v Kazazah. Prišli so številni gostje. Prišli pa so tudi tisti, ki so pred več ko 40-imi leti morali zapustiti svoj domači kraj s cerkvijo sv. Urbana in ki jim bo kraj ostal v trajnem spominu. Z njimi predvsem upamo, da se bo izpolnila Kraigerjeva želja: „Tudi če se v šoli ne spominjajo več kraja, ker ga na zemljepisnih kartah ni več ali je pomotoma zapisan 2 km od prvotnega naselja, naj izvejo ljudje o vasi Breza in njenih ljudeh. Upam, da bo vsaj živelo ustno izročilo in da bodo potomci kaj izvedeli o rojstnem kraju svojih prednikov.“

Janko Kulmesch

Bilo je nekoč ... tako se začnajo pravljice. Čez eno leto pa se bo glasilo, ne v pravljici, ampak v resnici: Bila je tu cerkev, bili so tu kmetje: Štefanc, Brodnik, Avguštin in Arih. Bile so tu bajte: pri Kajži, pri Florijanu, pri Mihonu, pri Neži in pri Pavelnu.

Cerkev sv. Urbana je podružnica Kazaz. Omenja se že l. 1276. Starost cerkve dokazuje 21 kg težki zvon iz gotske dobe in edini tak zvon je še v Višnji gori v Sloveniji. Imel je sliko, ko Marija z Jezuškom kraljuje. Druga svetovna vojna je zvon uničila. Do l. 1896 je bila cerkev podružnica šmihelske fare.

Starost hiš dokazujejo imena. „Brodnik“ ima ime po poklicu: ta je včasih z brodom prevažal ljudi čez Dravo. („Brodnik“ je naslov Aškerčevi baladi, v kateri je brodnik moral prepeljati Turka čez reko, pa ga je prevrnil in sta se oba potopila.) Pri „Štefancu“ je na hiši letnica 1635, pa je bila hiša gotovo že prej. Edino pri tej hiši se je rod ohranil, da se družinsko ime ujema s hišnimi.

Štirje kmetje so morali včasih dati cerkvi „biro“. Iz l. 1756 imamo seznam, da so dali 1. Brodnik: 3 funte voska, 2. Avguštin: pol funta voska, 3. Arih: eno kravo in 8 krajcarjev in 4. Štefanc: dve kravi in 16 krajcarjev. Od l. 1876 so namesto voska dajali denar, ostala pa je še prostovoljna bera žita. L. 1775 je imela cerkev 293 goldinarjev premoženja.

Z vasjo bo potopljeno tisoč let zanimivega življenja vernega slovenskega človeka, ki je ljubil svojo zemljo, dom in cerkev, se boril in trpel zanjo in jo ohranjal potomcem. Zato je strašno težko zapustiti vse to, da pravi 85-letni Uštinov Mihej, da bi najraje bil z bajto vred potopljen. Naj nam on kaj pove, da bo vsaj spomin na stare čase ostal.

Vsaka hiša je imela svoj mlin, pri Avguštinu pa je bil „muten“ mlin, kjer so mleli za druge. Toda ne za denar, ampak za „muto“: za 10 birnov žita je dobil mlinar en birn. Mleli so veliko prosa, ker so tedaj vsak dan jedli „jegličce“ (kašo). Ajde so pridelali desetkrat več kot danes. Zato so imeli pri vsaki hiši čebele. Strdi so pridelali toliko, da so jo rabili namesto sladkorja. Tedaj sploh še

Breza – potopljena vas

Vasica Breza, ko še ni postala žrtev modernega časa. Arhiv W. Kraiger

niso vedeli, da se čebele lahko hranijo s sladkorjem. Jegličce so tudi prodajali, ker so bili dragi: za en birn si dobil dva para čevljev.

Vstajali so zjutraj ob štirih in delali zvečer do devetih.

Ribarili so pozimi in poleti. Mеса niso nič kupovali, doma so zaklali po enega prašiča, sicer pa so jedli ribe in divjačino. Lovili so ponoči: dva sta vozila čoln in imela v železni košari smolake, da sta z lučjo privabljala ribe, dva sta jih zabadala s „šteharji“, z železno ostjo. Največ je bilo postrvi in ščuk. Tedaj so bile pri Dravi še vidre, ki so lovile ribe, pojedle pa le glavo.

Največ življenja je prineslo „fuosanje“ - splavarstvo. S splavi ali „flosi“ = „fuosi“ so vozili največ les. Veliki splav ali šajka je bil 30 m dolg in 8 m širok, nanj so naložili več vagonov lesa ali 25 klafter drv. Iz Breze sta vozila Štefan in Štepihar. Spravljali so les do Dravograda ali Maribora, tam so prodali vse s šajko vred. Nazaj so prišli peš, dokler ni vozila železnica in če niso vsega zapili. Tudi Lah (Italijani) so vozili splave. Prenočevali so na Brezi pri Brodniku, kjer je bila včasih gostilna in so Lahom zelo veliko prodali. Lah so najraje jedli „frikko“: polento so pomakali v zabelo in sir in pa surova jajca. Eden jih je 15 naenkrat izpil. Italijani so navadno vozili iz Beljaka do Osijeka na Hrvaškem.

Iz Šmarjete v Rožo so vozili na splavih mevre in škafe.

Včasih je bila Drava bolj globoka, toda nevarna je bila zlasti

praznike na Sveto mesto, na Brezje in Sv. Višarje. Na božjo pot so odšli že ob dveh zjutraj, ker so seveda vse preromali peš. Pozimi pa so lahko šli čez zamrzlo Dravo.

Pozimi so delali drva, da so jih poleti prodajali.

Posebno veselje je bilo pri teritvah. Že pred sviatom so se zbrale terice, se najprej najedle „nudelnov“, potem pa trle in trle, vmes mavžnale, kosile, zopet mavžnale in večerjale. Koliko vsega je Mihej povedati, ko so napravili „šimelna“, ko so dekleta iskale „rožo“, ko so terice nasule „pšenice“ (pezdirja, plev) za srajo moškemu. Zvečer pa je bilo veselo; saj je bilo že teric kakih deset, potem so prišli še drugi vaščani in fantje iz Prible vesi, Mihej je pa godel. Kar do polnoči. Tedaj je seveda lahko bilo družabno, saj je bilo samo pri štirih kmetih nad 70 ljudi in so vsi bili in delali doma. Danes pa je le nekaj ljudi in še tisti grede delat drugam – na „ših“.

Naj bo ta sestavek nekaj nagrobni govor umrli vasi Breza. Bilo je včasih, v lepih zlatih časih ... Teško, pa marsikaj lepo, četudi brez elektrike. Naj sedaj Brezi sveti - električna luč! V spomin! In v spomin, da je na svetu vse minljivo ...

Vinko Zaletel
(Mohorjev koledar 1961)

Uštinov Mihej †

Foto: Vinko Zaletel (arhiv W. Kraiger)

Übergewicht? Debelost?

Tel. in faks: 05572/58182

TISKOVNI SKLAD

Marija Hudobnik, Nonča vas 100.-; Marija Trampuš, Pliberk 100.-; Marija Pachteu, Pliberk 50.-; Veronika Rumič, Vogrče 40.-; N.N., Rinkole 20.-; Jakob Mikl, Pečnica 100.-; Jožef Perdacher, Holbiče 100.-; Doroteja Samonig, Šentjakob 30.-; Mihael Amrusch, Šentjakob 50.-; Jurij Buch, Šentjakob 200.-; Vera Sticker, Šentjakob 100.-; Neži Kleibner, Šentjakob 60.-; Anton Amrusch, Tešinja 50.-; N.N., Šentpeter 20.-; dr. Josef Krištof, Velika vas 200.-; Hanzi Gröblacher, Reka 20.-; Johan Lederer, Reka 100.-; Anton Isopp, Gorinčiče 100.-; Milka Zwitter, Kot 100.-; Joško Lepuschitz, Šentjanž 50.-; Mathilde Lepuschitz, Ravne 100.-; Neža Jurič, Malence 50.-; Barbara Wutte, Podgrad 100.-; Franc Marolt, Grabalja vas 30.-.

Prisrčen Bog Ionaj!

ČESTITAMO

Te dni slavi rojstni dan **Marko Thaler** iz Nonče vasi. Iskreno čestitamo in želimo, da se mu bodo izpolnile vse srčne želje.

Osebo slavje praznuje te dni **Milka Lušnik** iz Šentlipša na Poleni. Slavljenci prisrčno čestitamo in želimo zdravja, zadovoljstva ter božjega blagoslova.

V nedeljo, 6. avgusta, je obhajala 60-letnico **Mili Jug** iz Železne Kaple. Ob lepem jubileju od srca čestitamo in kličemo na mnoga zdrava, srečna in milosti polna leta.

Prav tako v Železni Kapli je v soboto, 5. avgusta, obhajala osebni praznik **Vroni Lubas**. Ob osebnem prazniku iskreno čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja.

Ta teden je slavila 55-letnico **Rozi Polesnig** iz Vogrč. Slavljenci za polokroglo letnico od srca čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva.

50-letnico je obhajala v nedeljo, 6. avgusta, **Helene Rehsman** iz Ledinc. Slavljenci za lepi življenjski jubilej od srca čestitamo in želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje.

V Moščenici pri Bilčovsu sta v soboto, 5. avgusta, obhajali

rojstni dan **Ana Bister** in **Doris Müller**. Obema prisrčno čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti osebne sreče in zadovoljstva.

Te dni je srečal Abrahama **Hanzi Egartner** iz Dolinč. Tudi njemu veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje.

V soboto, 5. avgusta, je v Vogrčah praznoval 32. pomlad **Pepej Polesnig**. Čestitamo in želimo mnogo sreče, uspeha in osebnega zadovoljstva tudi v prihodnje.

V društvu upokojencev Šentjakob obhajajo osebni praznik naslednji člani: **Mihi Antonič**, **Tonči Gabriel** in **Mici Krištof**, po domače Jakobčinja. Vsi ostali člani iskreno čestitajo in želijo mnogo sreče, zdravja ter božjega zadovoljstva. Čestitkam upokojencev se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA, ki kličo slavljenca na mnoga sreče polna leta.

V Vogrčah je slavil rojstni dan **Rudi Končič mlajši**. Prisrčno čestitamo in želimo mnogo sreče, veselja in uspeha tudi v prihodnje.

Društvo upokojencev v Selah čestita za osebni praznik **Mariji Dovjak** in **Marti Velik**. Vsi ostali člani društva upokojencev čestitajo in želijo veliko sreče in

zdravja tudi v prihodnje. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

Slovensko društvo upokojencev Pliberk čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Heleni Kropivnik** iz Rut/Rinkole, **Augustu Eberweinu** iz Repelj, **Mariji Hirm** iz Goranje vasi, **Roku Drugu** iz Svetega mesta, **Mariji Uranšek** iz Podkrajja pri Pliberku, **Mari Kraizer** iz Doba, **Heleni Vauče** iz Strpne vasi pri Šmihelu in **Ernstu Wölblu** iz Globasnice. Vsi ostali člani društva upokojencev slavljenca prisrčno čestitajo in želijo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebne sreče. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA, ki kličo slavljenca na mnoga leta.

Danes, 11. avgusta, praznuje rojstni dan **Roberto Velikonja** iz Celovca. Priljubljenemu lastniku pizzerije „Bella Italia“ želimo obilo poslovnega uspeha ter osebnega zadovoljstva. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružuje številni slovenski ljubitelji njegovih gostinskih dobrot.

V ponedeljek, 7. avgusta, se je v celovski bolnici **Bernardki Kassi** in **Herwigu Modretu** iz Štriholč rodila hčerkica **Laura-Valentina**. Mali Lauri-Valentini želimo vse najboljše, mladim staršem pa mnogo veselja z novim družinskim članom, kar je seveda želja vseh domačih. Njihovim čestitkam in željam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

70-letnico je obhajal **Viktor Lunežnik** iz Šmarjete nad Kotmaro vasjo. Slavljencu od srca čestitamo in želimo obilo sreče, zdravja pa zadovoljstva. Čestitkam se pridružujeta SPD Gorjanci in EL Kotmara vas.

Pri društvu upokojencev Podjuna obhajajo te dni osebni praznik sledeči člani: **Ljudmila Wernig** iz Dobrle vasi, **Rok Bučovnik** iz Goselne vasi, **Reimej Hudl** iz Goselne vasi, **Marija Pečnik** iz Grablje vasi ter **Ljudmila Smrtnik** iz Kort. Vsi ostali člani prisrčno čestitajo in želijo mnogo sreče, trdnega zdravja ter božjega blagoslova. Čestitkam se pridružuje uredništvo NAŠEGA TEDNIKA.

Del čestitk prejemo od kolegov slovenskega oddelka ORF.

ČESTITKA TEDNA

80. življenjski jubilej Mežnarjeve Pavle

Bog je Pavlo Wrolich, pd. Mežnarjevo babico iz Podgorij, obdaril z nad vse veselim, prijaznim in zgovornim značajem. Te svoje dragocene lastnosti je ohranila do današnjega dne. Kdor jo pozna in sreča, ne more prav verjeti, da je včeraj, 10. avgusta, minilo že 80 let, ko je Mežnarjeva babica zagledala luč sveta. Njena duhovna in telesna vitalnost jo odlikujeta kot žensko, ki si je znala ohraniti srčno mladost vse življenje, ne glede na to, ali je poznalo vesele ali manj vesele trenutke. Pri tem jo drži pokonci veselje do dela – še posebej ji je pri srcu oskrbovanje grobov na pokopa-

Slavljenska Pavla Wrolich

lišču – kakor tudi prijetna družba pri Auerju ob kozarčku piva.

Prisrčna želja njenih pravnukov, vnukov, sina Hanzija in snahe Annemarie je, da bi še dolgo lahko ohranila vse te svoje ljubeznive lastnosti. V tem smislu ji želijo obilo zdravja in božjega blagoslova. Njihovim čestitkam se iz vsega srca pridružuje tudi uredništvo NAŠEGA TEDNIKA in se ji prisrčno zahvaljuje za vso zvetobo, ki jo izkazuje našemu časopisu kot dolgoletna naročnica.

Draga Mežnarjeva Pavla – Bog Vas živi in še na mnoga leta!

Kučnikovemu očetu v trajno slovo

Martin Mickl, veliki radiški prijatelj NAŠEGA TEDNIKA, NSKS in EL, je dosegel častitljivo starost – 91 let.

Rodil se je leta 1901 kot eden od petih otrok Marije in Ruperta Mikla na kmečkem posestvu pri Kučniku v Zgornjih Rutah pri Radišah. Nekaj časa je bila na njegovem domu tudi taver- na. Kot otrok je zgodaj spoznal naporno kmečko delo. Šolo je obiskoval še v stari Avstro-ogrski monarhiji, kjer je bil pouk dvoje- žičen in kjer so prav tako dvoje- žično peli cesarsko himno. Samo leta 1919 je bil pouk izključno slovenski. Njegov oče je kot nar- odno zavedni Slovenec glasoval pri plebiscitu za Jugoslavijo in moral zaradi tega požreti marsi- katero grenko. Vendar je bil ne- ustrašen mož, kar so navsezad- nje respektirali tudi njegovi naj- večji narodni nasprotniki.

Otroštvo Martina Mickla pa ni bilo samo dela polno. Kot 15-let- nega fanta ga je doletela tudi naj- krutejša usoda, ki lahko sploh do- leti otroka: umrl mu je oče, leto navrh pa je Vsemogočni vzel nje- mu in njegovima bratoma

Bvažiju in Rupanu ter sestrama Mici in Neži ljubljeno mater. Tako je moral mladi Martin sprva služiti kruh pri drugih po- sestnikih, ko je do- polnil 21. življenjsko leto, pa je lahko pre- vzela domačo kmetijo.

Leta 1935 sta si z Elizabeto Walter, pd. Travinčnikovo iz Zgo- rnjih Rut, obljubila pred oltarjem večno zvestobo. Dela na kmetiji je bilo obilo, hišo, ki jo je Martin Mickl prevzel v dokaj slabem stanju, je bilo treba popraviti, nenazadnje pa je bilo treba skrbe- ti tudi za družino s petimi otroki. Rodili so se jima hčerke Jožefa, Ana in Liza ter sinova Bvaž in Ci- ril, sedanji lastnik Kučnikove do- mačije. S skupnimi močmi sta premagovala vse napore in te- go-be. Poleg običajnega kmečkega dela je bilo rajnemu Kučnikovemu očetu še posebej pri srcu sad-

Martin Mickl †

jarstvo, v zgodnjih mladostnih letih pa se je naučil delati tu- di košare.

Toda prišel je čas 2. svetovne morije. Za poglavarja Kučni- kove družine je to pomenilo, da se je moral podati na rus- ko fronto. Tam je za- las ušel smrti. Ker pa je znal slovensko in

ga je ruski komisar slišal peti pe- sem „Lepa naša domovina“, je bil izpuščen. Kljub temu kelih ujet- ništva ni šel mimo njega – domov pa se je vrnil kot vojni invalid.

Od svoje bolezni se ni več opo- mogel. Zato tudi ni mogel več opravljati težjih del. Imel pa je več časa za svoje ljubljene „orpe“ (košare) ter za številne vnuke in pravnuke. Poleg tega je zelo rad prebiral NAŠ TEDNIK. Še pose- bej ga je zanimala tudi narodna politika in je odločno podpiral po- litiko NSKS ter EL.

V ponedeljek, 31. julija, je Kučnikov oče izdihnil v celov- ški bolnišnici svojo blago dušo. Njegove zemeljsko truplo so ob udeležbi številnih žalnih gostov položili na domačem pokopališču k zadnjemu počitku. Pogrebna svečanost je bila v četrtek, 3. av- gusta. Vodil jo je radiški župnik dr. Jože Marketz, s pesmijo pa se je od njega poslovil domači mešani zbor pod vodstvom Nuže- ja Lampichlerja.

Martin Mickl je v svojem dolgo- etnem potovanju v dolini solz, a tudi prijetne družinske domač- sti, vedno ostal zvest veri in slovenskemu narodu. Sedaj uživa v večnosti, kjer ne poznajo ne bolečin in tegob, trajno srečo in veselje – nam, še posebej pa nje- govi družini in najožjim sorodni- kom, pa bo ostal v častnem spo- minu.

Vsem žalujočim izrekamo is- kreno sožalje.

Janko Kulmesch

Ertrag & Sicherheit ekskluzivno širjenje s Paribas

Po enem letu je bilo v Paribas 1st Selection investiranih 60 milijonov evrov. E&S pa načrtuje za Slovenijo še nadaljnjih 20 milijonov.

Manfred Zettl
poslovodja v Gradcu
tel.: 0316/3980-0

Franci Wieser
vodja biroja v Celovcu
tel.: 0463/509399-11

Marko Wieser
vodja biroja v Celovcu
tel.: 0463/509399-18

Gerhard Bautsche
vodja biroja v Velikovu
tel.: 04232/37253-13

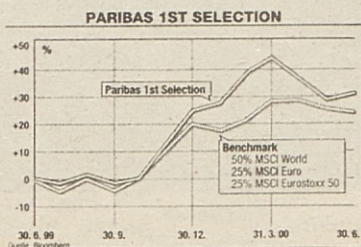
Johannes Brezovnik
vodja biroja v Pliberku
tel.: 04235/44085-11

Gradec. Štajersko svetovalno podjetje za sklade Ertrag & Sicher- heit (E&S) že eno leto močno ekspandira z izjemno dobičkonosnim strešnim delniškim skladom (Fund of Funds). „Z volumnom 60 milijonov evrov je „Paribas 1 st Selektion“ postal v samo enem letu največji strešni sklad Avstrije, ki je neodvisen od banke,“ se veseli Manfred Zettl, poslovodja E&S.

Direktor srednjeevropske prodaje BNP Pari- bas Josef Pfannenstill je posebej poudaril vred- nost sodelovanja: „Takšni strešni skladi so bili prvi v svetu, ki smo jih posredovali neodvisnim fi- nančnim svetovalcem in ne banki.“ Nekaj poseb-

nega pa je tudi trgovski pristop skladnega poslovneža Simona Godfreyja: „Skladov ne izbira po njihovih označbah, temveč po tem, kako pojasnjujejo številke,“ tako kot tudi po njihovih načinih vodenja poslov.

V preteklem letu se je uveljavil koncept: sklad je bil za sedem odstotkov višji od „Bench- markt“ – ob manjšem tveganju. Uspeh sklada se lahko nadaljuje tudi v tujini. „Jeseni načrtuje- mo vstop na slovenski trg. 300 milijonov šilin- gov skladnega obsega v enem letu je za nas realističen cilj,“ tako Zettl. „Potreben rating za to pa ima Paribas.“

CELOVEC

Klasična glasba na vrhunskem nivoju pri Mohorjevi

Uspeli projekt Klasika pri Mohorjevi je privabila veliko množico ljubiteljev klasične glasbe, zanimanje je presenetilo organizatorje.

Prejšnji teden je Mohorjeva družba vabila na klasične koncerte pod milim nebom. V sodelovanju z različnimi ustanovami (obe kulturni organizaciji, Hypo-Alpe-Adria Bank, mesto Celovec-Kulturni oddelek) je uspelo privabiti mnogo ljubiteljev klasične glasbe na vrt Mohorjeve, tretji koncert pa je zaradi slabega vremena bil v Marijini cerkvi na Benediktinskem trgu.

Strokovni vodja tega projekta je bil znani maestro Uroš Lajovic, pobudnika pa slovenski veleposlanik na Dunaju dipl. inž. Ivo Vajgl in dr. Anton Koren. Uspeli projekt je uvod v praznovanja 150-letnice obstoja Mohorjeve družbe.

Dr. Anton Koren je na prvem večeru pozdravil številne častne goste. Prišli so: celovski župan dipl. trg. Harald Scheucher, deželni poslanec Georg Wurmitzer, slovenski veleposlanik na Dunaju dipl. inž. Ivo Vajgl, slovenski kulturni minister mag. Rudi Šeligo, konzula Žmavc in Jelovšek ter zastopniki naših kulturnih in političnih organizacij. Dr. Anton Koren je v svojem govoru poudaril, da Mohorjeva hoče z glasbo povezovati narode in to je bilo tudi geslo vseh treh večerov.

Gost prvega večera je bil Godalni kvartet Tartini, ki spada med najboljše zasedbe na slovenski komorni glasbeni sceni. Ustanovljen je bil leta 1983, danes pa koncertira na velikih glasbenih odrih Evrope. Mate Bekavac (23), mladi klarinetist (z 19-imi leti je končal študij v Salzburgu, letos pa pomagistrski študij na sloviti Juilliard School v New Yorku) je v prvem delu nastopil s kvartetom Tartini kot solist. J. Brahmsa so občuteno zaigrali in bilo je veselje poslušati solista, ki je brez dvoma nadarjen. V drugem delu pa je

kvartet igral romantično skladbo S. Turina in zelo modernega nemško - ruskega skladatelja Schnittkeja, ki je s svojo kompozicijo presenetil marsikoga. Publika je bila nadvse navdušena. Po koncertu pa je turistično društvo Bled vabilo na zakusko.

Drugi večer pa je bil (na žalost) že razprodan. Hypo-Alpe-Adria Bana je kupila predstavo, tako da so le nekateri Slovenci imeli možnost prisluhniti violinskemu virtuozu Avstrijcu Thomasu Christianu in pianistki Slovačkinji Tatjani Franovi. Tokrat je bi-

la klasična zasedba - klavir in violina. Thomas Christian, rojen v Linzu, študiral pri violinskem pedagogu Theodoru Pashkusu v New Yorku in pri Haschi Heifetzu v Los Angelesu, je stalni gost velikih sinfoničnih orkestrrov v Evropi, ZDA in Aziji. Ustanovil je Dunajski godalni kvartet, poučuje na konzervatoriju na Dunaju, imenovan pa je bil za profesorja na Višji glasbeni šoli v Detmoldu. Tatjana Franova je študirala v Bratislavi in na Dunaju, kjer danes tudi poučuje. Njen repertoar obsega vse od baroka do sodobne glasbe.

V prvem delu smo lahko prisluhnili klasični glasbi L. V. Beethovna in romantični glasbi J. Brahmsa. Bil je užitek poslušati, kako dobro sta harmonirala klavir in violina v teh skladbah. Glasba je bila zelo mirna in polna romantičnih in klasičnih odlomkov, ki so bila poslušalcu seveda zelo všeč. Prva skladba v drugem delu je bila v spomin osebi, ki je violinistu Christianu bila zelo blizu in jo je doletela tragična nesreča. Glasbenika sta vložila v izvedbo te skladbe vsa čustva. Čutiti je bilo povezanost in pomen te skladbe za violinista. Koncert se je bližal koncu s kompozicijami R. Straussa, ob katerih zvokih se je publika počutila kar bolj domača, saj so

nam Straussovi zvoki bolj znani. Publika je bila zelo navdušena in tako sta zaigrala še nekaj znanih kratkih skladb in s tem zaključila izredno kvaliteten koncert. Bil je zelo lep večer in želeli bi si takih še več. Po koncertu je Hypo-Alpe-Adria Bank vabila na bife.

Tretji koncert pa je zaradi slabega vremena bil v Marijini cerkvi na Benediktinskem trgu. Večer je bil nekaj edinstvenega - saj sta igrala v duetu harfistka Mojca Zlobko in violinist Primovž Novšak.

Mojca Zlobko je diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani in se izobraževala v Gradcu, Judenburgu in Salzburgu. Podiplomski študij je končala v Hamburgu. Doma je na glasbenih odrih Evrope in Kanade. Živi in dela na Dunaju in v Ljubljani. Primovž Novšak je rojen v Ljubljani, živi in dela pa v Zürichu, kjer je prvi koncertni mojster orkestra Tonhalle in vodja godalnega seksteta Züricher String Sextett. Poučuje violino na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Tretji koncert je bil zelo dobro obiskan, saj na Koroškem ni veliko ponudb za koncertes harfo v kombinaciji z violino. Program tega tretjega in zadnjega koncerta je segal od impresionizma prek baroka do sodobne glasbe, ki je bila še posebno zanimiva. Igrala sta med drugim C. De-

Pobudnika Klasike pri Mohorjevi veleposlanik Ivo Vajgl in dr. Anton Koren v pogovoru s predstavnikom Hypo-banke mag. K. Isakom.

bussya, J. Iberta, F. Ebna in druge kompozicije znanih skladateljev. Posebna točka tega večera je bila kompozicija P. Ramovša „Tri misli“ za harfo. S to kompozicijo je harfistka Zlobko čarala poslušalcem posebne zvoke na harfi, ki so nekaterim verjetno bili povsem neznan. Pokazala je, da se tudi harfa lahko igra na dva načina. Na svoji stradiivarki pa jo je čudovito spremljal violinist Novšak, ki je s svojo virtuoznostjo prispeval k zelo visokemu nivoju tega

zaključnega koncerta. Odmev pri publiku je bil tako velik, da sta ob koncu morala zaigrati zelo zanimivo skladbo C. Debussya „Lahko noč“. Koncert je enkratno uspel in poslušalci so pokramljali še nekaj časa ob bifeju. Iz odmevov je razvidno, da je prvi klasični festival pri Mohorjevi zelo dobro uspel, in upamo da se bomo drugo leto zopet zbrali ob zvokih klasične glasbe v Mohorjevi hiši.

Mihaela Hartmann

OB ROBU

Tvegali so in uspeli

Ko so se pobudniki Klasike pri Mohorjevi slovenski veleposlanik na Dunaju Ivo Vajgl, direktor Mohorjeve družbe dr. Anton Koren in strokovni vodja projekta maestro Uroš Lajovic odločili, da izvedejo ta glasbeni cikel, marsikdo ni bil prepričan, da bo zadeva uspela. Pri tem so skeptiki izhajali tudi iz prepričanja, da v naši narodni skupnosti zanimanje za klasiko ni ravno največje.

Potek prireditve je dokazal, da se „očetje“ Klasike pri Mohorjevi niso ušteli. Tvegali so in uspeli. Uspeli predvsem tudi v interesu vseh tistih, ki jim je čezmejna kulturna ponudba v središču Celovca dragocena in perspektivna.

Zato jim velja vso priznanje – povezano z željo, da Klasika pri Mohorjevi ne bi bila muha enodnevnica. Sicer pa se pobudniki uspelega glasbenega cikla tega tudi zavedajo. Toliko bolj smo zato prepričani, da se bo Klasika pri Mohorjevi razvila v stalnico, ki je na Koroškem ne bodo hoteli pogrešati tako pripadniki večine kakor manjšine.

Janko Kulmesch

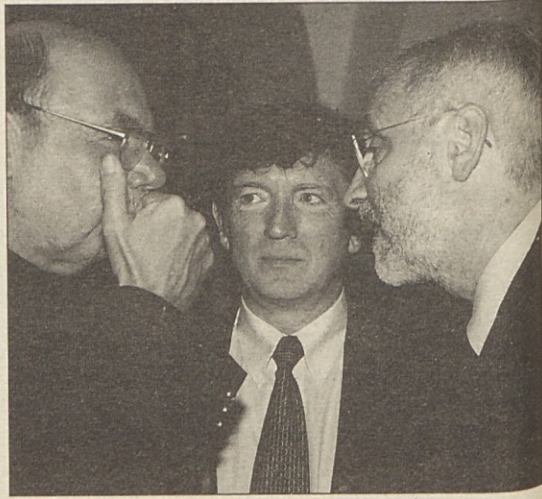
Na drugem koncertu sta navdušila občinstvo violinist Thomas Christian in pianistka Tatjana Franova.

Violinski virtuoz
Primovž Novšak

Harfistka
Mojca Zlobko

Maestro Uroš Lajovic v pogovoru z veleposlanikom Vajglom in odvetnikom dr. Tonkljem.

Redke rozine v festivalski pogači

Izredni klasični koncert v celovski Marijini cerkvi na Benediktinskem trgu:

Nadzemski zvoki harfe z Mojco Zlobko in prava stradiivarka v rokah Primoža Novšaka. Nepozaben večer!

DR. OSKAR TONKLI (KTZ)

Na žalost sem bil le na prvem koncertu, ker mi ni uspelo priti na ostala dva. Moram pa reči, da mi je bilo zelo všeč. Iskreno čestitam pobudnikoma dipl. inž. Ivo Vajglu in dr. Antonu Korenu. Organizatorji so izbrali izredno

VTISI

lep ambient, kjer se je gotovo vsak počutil dobro. Zelo mi je bila všeč modra luč, ki je osvetlila stene Mohorjeve. Bil sem pa razočaran, kar se tiče obiska učiteljev glasbene šole. Mislim, da bi tak klasični festival moral biti obvezna prireditev za vsakega. Užival sem ob zvokih kvarteta ter klarineta. Mladega klarinetista sem slišal prvič že pred nekaj leti kot nagrajenca in moram reči, da je dovršeno zaigral.

URH KASSL

Cikla Klasika pri Mohorjevi sem bil v glavnem zelo vesel, saj je bil zasnovan in izpeljan zelo vestno in premišljeno: plakati,

brošure, besedila v brošuri, celo drink v pavzi itd. - na vse so pomislili. Manj me je razveselil program, saj so igrali sicer - pretežno - slovenski solisti, vendar ne slovenskih skladb (častna izjema je Ramovševa skladba za harfo).

Za najavljeno 150-letnico Mohorjeve bi si želel veliko več domačih umetniških izdelkov, ki bi bili na tako lep način prikazani kot tokrat. Lahko bi si predstavljali npr. uprizoritev Samorastnikov s simultanim prevajanjem v nemščino ali pa npr. končno dostojno počastitev skladatelja Antona Nageleja, ki je zame grobo podcenjen.

MAG. ANDREJ FEINIG

Z MOJEGA VIDIKA

Pismo
gledalca FS 2

Politika ni umetnost mogočega, kakor se ponavadi zatrjuje. V dvojezični koroški deželi je treba to geslo glede na enakopravnost koroških Slovencev posebno skrbno modificirati: politika je umetnost preprečevanja po uradni poti izvajanih lumparij.

Moji dragi narodni „predstavnik“, ne zamerite mi, da vas postavljam pod narekovanje. Predvčerajšnjim ste me v pisarni Jörga Haiderja s svojim prešernim televizijsko širokim smehom pretresli.

Samo dvojica razlaga zanj mi je na voljo: ali se je v tej deželi zgodil prvi politični čudež, namreč ta, da je največji glavar vseh časov postrojil svoje nemškonalistične volilce in jim zabičal, naj se dvojezičnih krajevnih tabel, ki jih mora zaradi treh evropskih modrijanov nemudoma postaviti, za božjo voljo nikakor ne dotikajo, ali pa vas je taisti sladkobesedno besedolomni krošnjar tako uročil, da ste se počutili kakor v slovenskih devetih nebesih.

Mogoča je seveda le ena razlaga. Zaradi nje pa si ne morem kaj, da vam ne bi očital lahkomišelnega vedenja: kot uradni zastopniki bistvenih življenjskih vprašanj naših ustrahovanih, dan na dan poniževanih ljudi, se v koroški vladni palači n i m a t e k a j s m e j a t i, temveč bi morali varovati dostojanstvo naših slovenskih davkoplačevalcev, izročiti deželnemu glavarju z resnim obrazom naše pisne zahteve z roki za njihove izpolnitve vred, ne se dati trapati z njegovim preračunljivim trepljanjem po hrbtu, se mu kratko zahvaliti za avdienco in zapustiti njegovo pisarno, kakor se spodobi.

To pomeni, da se boste morali kar koj naučiti osnovnih pojmov uporabne psihologije, ali pa prepustiti politični parket previdnejšim, bistrejšim pogajalcem.

Janko Messner,
Osojnica/Zwanzgerberg,
6. 8. 2000

Tudi Marko Pernhart

Do konca avgusta je v Narodni galeriji v Ljubljani na ogled razstava z naslovom „Meščanska slika“; predstavljena so dela iz galerijskega fonda, ki so nastala v prvih sedmih desetletjih 19. stoletja.

V razstavišču novega krila Narodne galerije je na ogled 143 slik. Naročnik teh del je bilo pretežno meščanstvo, ki je v 1. polovici 19. stoletja vse bolj prihajalo do družbene veljave in tudi na ta način dalo videti, da se zaveda svoje pomembnosti. Novi družbeni sloj se ni krepil le ekonomsko, temveč je poskrbel tudi za svoj statusni ugled; za vzor mu je bilo staro plemstvo, katerega pomen je tedaj sicer tonil, vendar je imelo v sebi še toliko kulturno-bivanjskega potenciala, da porajajoče se meščanstvo tega ni moglo spregledati.

Delovni naslov razstave je bil Bidermajersko slikarstvo na Slovenskem, kar pričujoči razstavi vsebinsko vsekakor ustreza, ne pa časovno v pravem smislu oznake bidermajerske dobe. Temu je delno botrovala zapoznelost družbenega razvoja, delno pa odmaknjenost od vodilnih kulturnih nemških in avstrijskih centrov kot je npr. Dunaj.

V 1. pol. 19. stol. se je meščanstvo na Slovenskem koncentriralo v večjih mestih, kakršna so bila Trst, Gorica, Celovec in Ljubljana. Povpraševanje po slikarskih uslugah je bilo očitno veliko, saj so imeli polne roke dela ne le akademsko šolani mojstri, temveč tudi nadarjeni samouki, katerih dela nam razgaljajo nekaj manj spretnosti, ki pa so očitno lahko zadovoljevali tudi potrebe razmeroma nezahtevnih oziroma manj razgledanih naročnikov.

„Meščanska slika“ predstavlja dela 12 slikarjev, imena katerih so bolj ali manj uveljavljena v umetnostnem svetu. Meščane je že tudi upodabljal v Gorici rojeni Franc Kavčič (1755-1828), ki je služboval na dunajski likovni akademiji, bil njen profesor in od 1820 dalje tudi rektor. Tudi iz Gorice je bil doma Jožef Tominc (1790-1806), katerega je na izobraževanje zaneslo v Rim, kjer je rasel njegov umetnostni potencial ob tako znamenitih osebnostih kot so A. Canova, B. Thorwaldsen in J. A. D. Ingres. V Kamni Gorici pri Kropi se je rodil Matevž Langus (1792-1855), slikar Prešernovega kroga. Prva slikarska znanja je pridobil v Celovcu pri J. von Schreibersu. Pozneje je šel na dunajsko akademijo, študijska popotovanja pa so ga vodila

v Italijo, tja do Neaplja in v Nemčijo. Langus pa ni delal le za meščanstvo, temveč je bila njegov pomemben naročnik tudi Cerkev: v Ljubljani je poslikal stolnično kupolo in frančiškansko cerkev, na Šmarni gori pa Marijino romarsko cerkev. Z Ljubnega na Gorenjskem je doma Mihael Stroj (1803-1871), ki se je šolal na dunajski akademiji, njegov učitelj pa je bil med drugimi tudi F. Kavčič. Na Strojevih delih je dobro opazno poznavanje sodobnih dunajskih portretistov s F. G. Waldmüllerjem, F. von Amerlingom in F. Eyblom na čelu. Tudi Ljubljančan Anton Karinger (1829-1870) je slikarskega znanja iskal na dunajski slikarski akademiji, izpolnjeval pa se je še v Münchnu. Slikal je krajine, portrete, žanrske podobe in živali ter bil organizacijsko spreten, saj je že za življenja razstavljal na Dunaju, v Celovcu in Gradcu ter v Budimpešti in Benetkah.

Na razstavi „Meščanska slika“ so kar poseben razstavni prostor namenili podjunskega rojaku Marku Pernhartu (1824-1871), doma iz Medgorja pri Grabštanju. Že kot otrok je slikarsko krasil skrinje, ki jih je izdeloval

val oče-mizar. Ob podpori goriškega nadškofa Franca Ksaverja Lušina, doma iz Tinj, se je šel učiti slikanja k Andreasu Hauserju v Celovec, pozneje pa je pokroviteljstvo nad njim prevzel Edvard von Mořo, tovarnar iz Vetrinja in slikar. Študijsko se je izpopolnjeval na Dunaju in Münchnu, kjer se je navduševal nad nizozemskimi krajinarji 17. stol. Še posebej so Pernharta privlačile gore: l. 1849 je bil prvič na Triglavu, nato pa še 31-krat; 1857. leta se je prvič povzpel na Veliki Klek (Grossglockner), v naslednjih dveh letih pa še 7-krat; usoden pa je bil njegov vzpon na Stol, kjer se je ob padcu poškodoval, za posledica mi česar je pozneje v Celovcu tudi umrl. Pernhart, ki si je v skicirke zapisoval pripombe tudi v slovenščini bi lahko označili kot "portretista krajine": slikal je krajinske izseke pa tudi široke panoramske razglede z gorskih vrhov - s Stola, Velikega Kleka, Dobrača, Triglava, Mangarta, ... Slikar je bil zelo plodovit, saj se je ohranilo prek 60 skicirke z risbami in okoli 1200 oljnih slik, kar v večini hranijo Deželni muzej v Celovcu ter Narodna galerija in Narodni muzej Slovenije v Ljubljani.

mag. Mojca Jenko

Detelova knjiga v romunščini

Založba Romania Press v Bukarešti je pred kratkim izdala romunski prevod krajšega, najprej v nemščini napisanega romana na Dunaju živečega Slovenca Leva Detela. Leta 1995 je nemško varianto z ironičnimi in grotesknimi namigi prepletenega dela z naslovom „Hinter dem Feuerwald“ objavila dunajska založba LOG, avtor pa je izbor iz knjige v lastni slovenski priredbi pod naslovom „Za ognjenim gozdom“ med drugim predstavil v Književnih listih Dela in v revijalnem tisku.

V tem tekstu Lev Detela opisuje zanemarjen gorski hotel v Avstriji, vendar se zgodba, povezana s podzavestnimi občutki groze in strahu, izvirajočimi iz otroških doživetij v drugi svetovni vojni, groteskno in sur-

realno prevesi proti „Balkanu“. Poleg pripovedovalca (verjetno pisateljevega drugega jaza) je glavna oseba zgodbe nihilistični romunski emigrant Jan Ostratu, nekakšen lokalni razgrajški „Žirinovski“. Skozi metaforo propadajočega hotela na Semmeringu in v figuri nerazpoloženega obešenjaškega Ostrata se odpira razgled na svet, v katerem je ogroženo družbeno ravnotežje.

Tudi "romunska tematika" je bila morda vzrok, da je romunski pisatelj, prevajalec in urednik Matei (Gavrila) Albastru Detelovo delo preličil iz nemščine v romunščino. Knjiga "Dincolo de Feuerwald", ki jo je opremil Florian Creanga, je bila maja tik po izidu z uspehom predstavljena na letošnjem knjižnem sejmu v Bukarešti.

Blizu dvajset koroških Slovencev in Slovencev je sledilo slovenskemu vodstvu Janje Zikulnig (druga z desne).

Razstava, ki zapušča globok vtis

V petek, 4. avgusta, se je ob 17. uri v prostorih Mestne galerije/Stadtgalerie v Celovcu znašla skupina radovednih obiskovalcev, ki se je poslužila nove, izredne ponudbe slovenskega vodstva.

V osvajalnem enournem pohodu skozi razstavo, ki jo je vodila Janja Zikulnig, so obiskovalci izvedeli dovolj o življenjski poti špansko-katalonskega nadrealista Salvadorja Dalija (1904-1989), kot tudi o njegovi široki ustvarjalnosti. S strokovno pomočjo je opazovalcu seveda olajšan dostop do posameznih grafičnih del iz različnih zbirk, ki so izobešena v petih prostorih.

Dalijeva ustvarjalnost je na področju grafike pripomogla do velikih sprememb. Sicer je prepustil tehnični del vedno grafičnim strokovnjakom, dodal pa je svoj pečat z uporabo nenavadnega risarskega orodja in z novimi postopki nana-

MNENJI

Zdi se mi, da je zelo pomembno, da nimamo ponudbo slovenskega vodstva v Mestni galeriji. Skozi razstavo je zelo dobro vodila kompetentna, dobro pripravljena Janja Zikulnig.
ANDREJA WIESER

Bilo je to zame, lahko rečem, enkratno doživetje, ki mi ga je posredovala Janja Zikulnig. Z njenimi zanimivimi razlagami o življenju in delu Salvadorja Dalija sem začela gledati na to z drugimi očmi. Želim si, da bi se slovenska vodstva nadaljevala in se po tej poti zahvaljujem Janji Zikulnig za lepo vodstvo po razstavi.

EDA VELIK

šanja barve. Streljal je barvo s krogami, jajčnimi lupinami, žeblički, celo rinocerov rogu mu je služil kot orodje. Ti nenavadni pristopi so vzbujali veliko pozornost in Daliju je uspelo s pomočjo medijev doseči veliko popularnost.

Še danes njegova dela vzbujajo pozornost, kajti uspešno prikazujejo svet podzavestnega, sanjskega in absurdnega. Salvador Dali je eden glavnih predstavnikov nadrealizma. Razveseljivo je, da njegova grafična dela za nekaj časa – do 3. septembra – gosti Mestna galerija v Celovcu in s tem vabi širšo javnost na ogled razstave.

Charleston, tango in plesalci Mojce Horvat

Žitara vas. „Grand Hotel, vedno enak. Sto let gostje prihajajo, gostje odhajajo. Kristalni lestenci so zveneli ob različni glasbi. Po rdeči žametni preprogi so hodili čevlji različne mode. Plesalo se je zdaj tako, zdaj drugače ...“ To je kratek opis muzikalno-plesnega potovanja skozi preteklo stoletje, ki je bilo razburljivo na vseh področjih družbenega življenja.

Leta 1988 je državna prvakinja latinskih in standardnih plesov (1980, 1981) Mojca Horvat, ki je bila štipendistka raznih plesnih centrov v Ameriki, osnovala lastno skupino in studio. Amaterska skupina je v zadnjih letih in letos spomladi na evropskem prvenstvu v jazz- in show-plesih v Celovcu osvojila številne prve nagrade v različnih kategorijah. Skupina nastopa po vsej Evropi in tudi v Ameriki.

Repertoar plesalk in plesalcev v starosti od 15. do 30. leta je na žitajskem open-airu obsegal plese kot puhujšljivi charleston, strastni tango, eksotični mambo idr. Plesalci so v blestečih kostumih, zgodovinskih oblekah in tudi na pol goli mojstrsko in čutno približali navdušeni publikli življenje v „Grand Hotelu“, ki je bilo polno spektaklov in je nostalgčno spominjalo na izgubljeno mladost, domovino, ljubezen, na Beatle, Woodstock, flower-power, jazz. Pravo doživetje in paša za oči so bili glasbena ritmika, omamljiva mimika in artistični vložki. Kpreografija fulminantne predstave je tesno povezana z občutki Mojce Horvat, ki je sama doživela obdobje flower-power in jazz ter dala nastopu še posebej iskren čar.

Enkratno. Publika je nastopajoče obdarila z dolgim aplavzom. **Mirko Štukelj**

Mojca Horvat

Jubilejni Gorenjski sejem v Kranju

50. Gorenjski sejem bo trajal od 11. do 20. avgusta 2000.

V petek, 4. avgusta, so v Celovcu predstavili novinarjem letošnji jubilejni Gorenjski sejem. Z novim direktorjem Boštjanom Marovtom so organizatorji vpletli nekaj novosti v ta tradicionalni sejem. Ena novosti je, da bo sejmišče odprto do 20. ure. Ponujali bodo tudi več zabavnega programa ter bogat večerni program, pri katerem bodo igrala hrvaške ter slovenske skupine. Večerni program se bo pričel vsak dan od 20. ure naprej ob seveda prostem vstopu.

Na letošnjem sejmu bo raz-

stavljalo 547 razstavljalcev iz vse Evrope, od tega je 465 domačih in 82 tujih (iz Avstrije, Italije, Nemčije, Hrvaške, itd.). Razstavnoprodajna ponudba sega od kmečkih izdelkov do pohištva, avtomobilov, tekstilnih izdelkov ter drugih zelo zanimivih izdelkov. Za obiskovalce bo seveda tudi veliko brezplačnih pokušenj in degustacij, nudijo pa tudi servis merjenja krvnega tlaka in sladkorja ter strokovno svetovanje.

V sredo, 16. avgusta, bo na sporedu majhno jubilejno prazno-

vanje, ko bodo 500 obiskovalcem ponudili volovo meso, upokojenci pa bodo imeli za dva dni znižano vstopnino. Večjega praznovanja tega okroglega jubileja pa ne bo.

Na predstavitvi so naznanili tudi zanimivo sodelovanje med Celovškimi in Gorenjskim sejmom. Kdor bo kupil na Gorenjskem sejmju vstopnico in jo bo prinesel v Celovec, bo plačal namesto 60 šilingov le 41,50 šilingov, obratno pa bo stala vstopnica v Kranju namesto 75 šilingov le 50 šilingov. **Mihaela Hartmann**

Prihodnji torek bo slovenska maša v cerkvi Marija na Otoku.

MARIJA NA OTOKU

Slovenska maša

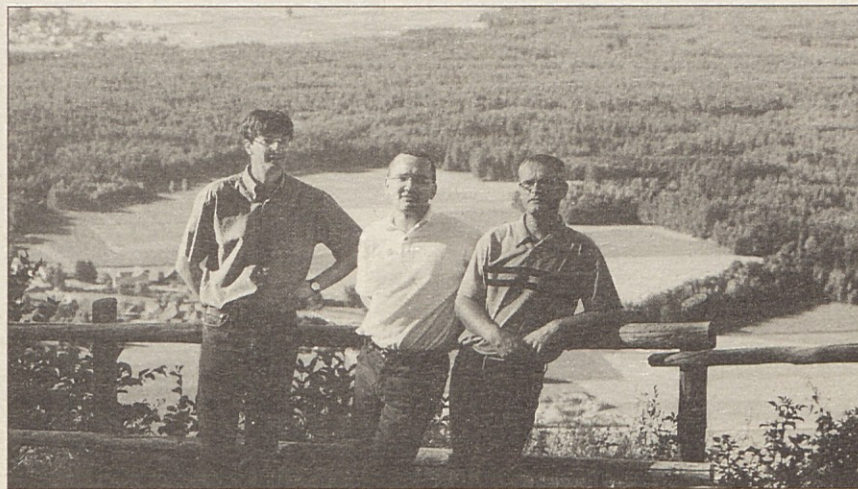
Na praznik Marijinega vnebovzjetja – v torek, 15. avgusta 2000 (ob 10. uri) – bo pri Mariji na Otoku ob Vrbskem jezeru slovenska romarska sveta maša. To je edina maša v celem letu, ki se v tej lepi romarski cerkvi bere v slovenskem jeziku.

SVEČE

Slikarski teden

V nedeljo, 27. avgusta, se bo v Galeriji Gorše pričel letošnji Slikarski teden, katerega se bodo udeležili umetniki iz Italije (Pipp Altomare, Demetrij Cej), Slovenije (Vasko Četkovič) in Avstrije (Monika Wulz, Wolfgang Walkensteiner, Walter Mischkulnig, Lenci Čertov).

OSEBE & DOGODKI

V ospredju „Dogodka na sv. Hemi“: Rudi Benetik, Fabjan Hafner in Janez Gregorič (z leve).

Poseben „dogodek pri sv. Hemi“

V ponedeljek, 14. avgusta, se bo ob 19. uri na sv. Hemi pričel velik kulturni dogodek, ki ga prirejata Slovensko kulturno društvo in Fara iz Globasnice. Na sporedu je najprej ogled zgodnje-krščanskih izkopanin z dvojezičnim

vodstvom, nato pa sledi po uvodnih besedah dekana Petra Stickra kulturni event: z inštalacijo Rudija Benetika ob glasbi kitare Janeza Gregoriča in besedilih Fabjana Hafnerja. Po prireditvi sledi prigrizek pod lipo.

FRLOŽEV LUKA

Koroško turistično gospodarstvo se pritožuje zaradi slabe poletne sezone. Zadnjič me je zaneslo v Klopinj, pa sem se kar ustrašil. Zaradi ljudi namreč. Prej nekoč se jih je gnetlo, da nisi prišel nikamor, zdaj pa jih manjka, da nekateri ne bojo prišli nikamor. Sonca nam manjka in toplega vremena. Naš deželni glavar Haider ima take dobre odnose z libijskim Gadafijem. Tam v Libiji imajo sonca preveč, dežja premalo. Pa naj se zmenita, da nam bojo oni pošiljali sončno toploto, mi njim pa dež.

JUBILEJ

Jubilant Hubert Kordež

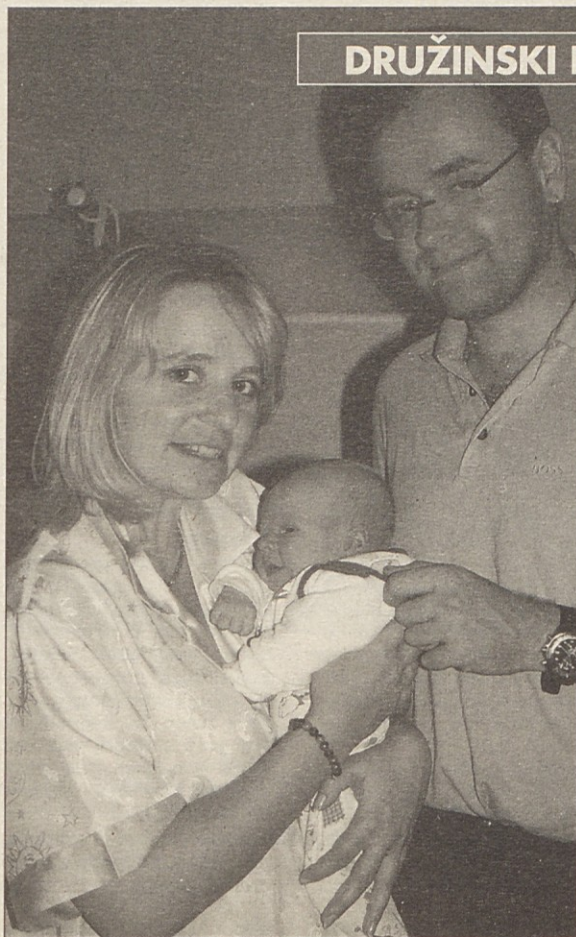
GLOBASNICA

Hubert Kordež 40-letnik

Občinska, narodna in kmetijska politika so mu srčne zadeve. Je član globaškega občinskega predstojništva in frakcijski vodja EL, poleg tega pa je v Globasnici kot svetovalec Kmetijske zbornice pristojen za projekte EU. Nenazadnje pa je Hubert Kordež tudi lovec z dušo in telesom.

Za njegovo 40-letnico mu prisrčno čestitamo ter želimo obilo uspeha, osebnega zadovoljstva in sreče. Čestitkam NAŠEGA TEDNIKA se pridružujeta NSKS in EL.

DRUŽINSKI PRAZNIK

Novi Radišan

Pretekli teden v sredo, 2. avgusta 2000, je v celovski bolnišnici ob 19.45 uri zagledal luč sveta novi zemljan: Emilijan Tolmaier. Srečna starša Veronika in Hannes Tolmaier sta zelo vesela sinčka, ki je ob rojstvu tehtal 3,65 kg in je bil velik 51 cm. Tudi stara starša - dedek ravnatelj Hanzl in babica Maria sta se zelo razveselila drugega vnučka. Mladima staršema iskreno čestitamo, majhnemu Emilijanu pa želimo mnogo sreče in uspehi na življenjski poti.

SLAVJE

Zakonca Mihael in Bernardka

LED/ŠENTJURIJ

Obljuba večne zvestobe

Konec julija sta si v Šentjurju obljubila večno zvestobo Bernardka Stropnik iz Libuč in Mihael Rosenzopf z Leda pri Rudi. Vezalju je pliberški dekan mag. Ivan Olip, slovesnost pa je pevsko oplešal MoPZ Kralj Matjaž. Novima zakoncema od srca čestitamo in želimo obilo sreče in medsebojnega razumevanja na skupni življenjski poti.

Foto: NT/Fera

Zaradi rdečega kartona bo danes na tekmi proti Kapfenbergu manjkal napadalec Miklau (v sredini). Na torkovi pokalni tekmi pa bo trenerju Polanzu zopet na voljo.

Pokal: Bo SAK v torek preskočil prvo oviro?

SAK v tej sezoni hoče nadaljevati z nekdanjimi uspehi v pokalu, ko so v Trnjo vas „romali“ navijači z vseh strani Koroške.

Dolgo je tega, ko je SAK v pokalu ÖFB presenetil z uspešnimi nastopi in mdr. iz tekmovalca izločil tega ali onega zveznega ligaša. Bilo je to pred dobrimi desetimi leti. V zadnjih letih klubu podobnih uspehov ni uspelo ponoviti, celo nasprotno. Pogostokrat so sakovci izpadli že v 1. krogu. To se naj letos ne bi več ponovilo. Za novo vodstvo kluba in predvsem za predsednika Partla so namreč letošnje pokalne tekme popolnoma v ospredju, saj je z uspehi v pokalu možno nagovoriti zelo široko publiko – in prav to je eden ciljev novega vodstva kluba. Prvi nasprotnik SAK v letošnjem pokalu pa je štajerski ligaš Köflach. Ekipa bo trener Polanz opazoval konec tedna in se navrh odločil za način igre. „Pokal ima svoje zakonitosti, kjer je možen vsak rezultat,“ pravi Polanz. „Zato zmage ne morem napovedati, obljubim pa borbo naših igralcev za vsako ceno.“

Že danes zvečer je na sporedu 3. krog v regionalni ligi. SAK bo gostoval pri Kapfenbergu, ki na letošnjem prvenstvu sicer še ni osvojil točke, vendar v pokalu celovški ASK „nagnal do-

Libero SAK Igor Ogris je bil na minuli tekmi proti Hartbergu še eden najboljših igralcev v vrstah SAK. Novinarji in VIP-člani so ga zato imenovali za ti. „igralca tekme“. Na sliki mu z darilom čestita odbornik Alexander Kurrasch.

mov“ z debaklom v višini 6:0. Ker bodo trenerju Polanzu na tej tekmi manjkali kar trije standardni igralci (Zankl, Miklau, Smid), se bodo morali uveljaviti mlajši igralci, katerim pa Polanz popolnoma zaupa.

F. S.

REGIONALNA LIGA/2. KROG

Eberhard rešil SAK srečno točko

SAK je pričel tekmo sicer zelo zbrano, vendar mu dolgo ni uspelo prigrati priložnosti. Nasploh je bil 1. polčas bolj ali manj brez posebnih viškov. Po odmoru in predvsem po vodstvu gostov pa je postala tekma bistveno zanimivejša in deloma zelo razburljiva. SAK se je sicer močno trudil za izenačenje, vendar so primanjkovala ideje oz. premišljene podaje v napad sredinskih igralcev in s tem priložnosti. Nevarnejši so bili gostje, vendar so priložnosti lahko miselno zapravili. Da je SAK le uspelo še izenačenje, pa velja zaslugi predvsem Eberhardu, ki si je v kazenskem prostoru priboril žogo ter z natančnim strelom premagal nasprotnega vratarja. Za grenak priokus tekme je poskrbel sodnik Leidlmayr, ki je očitno prikrajšal SAK ter Zankla in Miklau celo izključil.

SAK - Hartberg 1:1 (0:0)

SAK: Matschek 4, I. Ogris 4, A. Sadjak 4, Zankl 4, Roy 3 (46. Eberhard 3), S. Sadjak 3, Tot 2, Blajs 4, Smid 3 (46. I. Woschitz 4), Miklau 3, Novaković 2;

Igrišče ASV: 250 gled.; sodnik: Leidlmayr (izredno slab); strelca: Eberhard (84.) oz. Temm (48.); rumeno-rdeči karton: Zankl (83.); rdeči karton: Miklau (87.)

Pliberk senzacionalen

Ekipa trenerja Telliana je bila največje presenečenje 2. kroga, saj je na domačem igrišču premagala velikega favorita za naslov prvaka – Pasching. Igralec tekme pa je bil Smrtnik, ki je poskrbel kar za dva zadetka.

Pliberk - Pasching 3:2 (1:0)

PLIBERK: Jesse 4, Lutnik 4, D. Wriessnig 4, Lutnik 4, Pleschgatternig 5, F. Wriessnig 4, Slamanig 4 (83. Skorjanz 0), Urnik 4, Baumgartner 5, Krewalder 4, Smrtnik 5, Osekre 4 (76. Gros 0)

Pliberk: 400 gled.; sodnik: Pieber (povprečen); strelci: D. Wriessnig (41.), Smrtnik (63., 81.) oz. Huspek (50.), Greil (83.)

REGIONALNA LIGA

1. Voitsberg	2	2	0	0	7:2	6
2. FC Sentsvid	2	2	0	0	4:1	6
3. Pliberk	2	1	1	0	4:3	4
4. Zeltweg	2	1	1	0	3:2	4
5. Špital	2	1	1	0	1:0	4
St. Florian	2	1	1	0	1:0	4
7. Pasching	2	1	0	1	5:5	3
8. Wels	2	1	0	1	1:1	3
9. WAC	2	1	0	1	3:4	3
BW Linz	2	1	0	1	3:4	3
11. SAK	2	0	2	0	2:2	2
12. Hartberg	2	0	1	1	1:2	1
13. Lendorf	2	0	1	1	1:3	1
14. Gratkorn	2	0	0	2	2:4	0
Kapfenberg	2	0	0	2	2:4	0
16. D. Linz	2	0	0	2	1:4	0

■ Rezultati 2. kroga: FC Sentsvid - E. Wels 1:0 (0:0), Pliberk - Pasching 3:2 (1:0), BW Linz - Voitsberg 1:3 (0:1), WAC - Lendorf 2:0 (2:0), Špital - D. Linz 1:0 (0:0), Gratkorn - St. Florian 0:1 (0:0), Zeltweg - Kapfenberg 2:1 (2:0), SAK - Hartberg 1:1 (0:0);

■ Prihodnji krog (11./12./13. avgusta): Kapfenberg - SAK, Voitsberg - Zeltweg, Lendorf - Blau Weis Linz, Pasching - WAC, St. Florian - Pliberk, Donau Linz - Gratkorn, Eintracht Wels - Špital, Hartberg - FC Sentsvid.

■ Strelci SAK:

1 Eberhard, I. Woschitz

■ Strelci Pliberk:

2 Smrtnik

1 Baumgartner, D. Wriessnig

3. PRVENSTVENI KROG

Kapfenberg - SAK

v petek, 11. avgusta, ob 19. uri

POKAL/1. KROG

Köflach - SAK

v torek, 15. avgusta, ob 18. uri

3. Farant

veselica na cesti v Globasnici

15. torek,
avgusta 2000

Farant – ta beseda pomeni zaključek delovnega dne in prikazuje mentaliteto podjunskega prebivalstva, ki se po napornem delovnem dnevu sreča, zapoje in se poveseli.

K pravemu farantu pa seveda spadajo tudi gostje. Zato so se občina, kmetje in društva združili in pripravili globaško cestno veselico na praznik Gospojnice, 15. avgusta. V vaškem središču se bo predstavilo na približno kilometer dolgem razstavišču 14 društev in 23 kmetov desetih kmečkih iniciativ z vse Koroške. Razstavljali bodo svoje izdelke, prikazali razne zanimivosti in skrbeli za telesno dobrobit. Celo vas bodo okrasili s sončnicami, slamnatimi kupi in drugimi okraski. Za glasbeni užitek bosta poskrbeli skupini trio Korenika in duo Tip-Top. Pri kulturnem sporedu bodo sodelovali tudi domači zbori, folklorna skupina pa bo zaplesala Globaško ojset. Tudi za namanjše goste je poskrbljeno, popoldne se bodo pri otroškem vrtcu preizkušali v rimskih igrah. Zvečer bo umetnik Friedrich Kach ustvarjal umetnine na telesu.

Kmečka skupnost Juenna se že veseli vašega obiska.

Spored:

8.30 romarska sv. maša v Marijini cerkvi v Globasnici

9.30 odprtje, koncert pihalnega orkestra in kulturni spored

nato dopoldanska veselica z „Jauntaler Trachtenkapelle“

popoldanski spored:

- Farant – kmečki trg s pokušnjo in prodajo kmečkih izdelkov
- Rimske igre, rezbar, gradnja in razstava jaslíc, košarar, mleti moko, žgati žganje, prešati olje, streljati enajstmetrovke, kegljati na naravni progi, judo-demonstracija
- vožnja s kočijo
- srečočpv, srečanje starih traktorjev (oldtimerjev), kravji loto: glavni do-bitek 20.000 ATS

Za dobro telesno počutje bodo poskrbeli globaški „Farant-gostilničarji“

Friedrich Kach

Vernisaža
v gasilskem domu

18.00: „Bodypainting“

